

## Realitățile juridice Cap. I Cartea III-a

Motto. Tout rapport juridique présente à apprécier deux ordres de notions de nature essentiellement différente: d'un côté le fait qui donne lieu à l'application d'une règle; d'autre part cette règle de droit elle-même envisagée en soi. — François Geny. — Méthode d'interprétation.

„Știința studiului manifestărilor realității sub numele de fenomen.” pag. 7

„Fenomenul implică realitatea.” — pag. 7

„Știința dreptului nu studiază legea deosebit de aceste norme juridice sau ansamblul de reguli care sunt menite să se aplice la o anumită categorie concretă, la relațiunile juridice dintre oameni.” pag. 8

Realitatea juridică sau fenomenul juridic este complex. —

Obiectul de studiu al dreptului și deci realitatea juridică se formează:

- 1°) din relațiunile juridice dintre oameni
- 2°) „totalitatea normelor de drept pozitiv.”
- 3°) „Legiferarea — întrucât în orice formă normelor este înconștientul o realitate juridică.” pag. 8. —



## Statutul și Dreptul

Este înră încurcătoare titlul - cu dreptul propriu și  
se scrie în societatea organizată în stat pag 18  
Vinogradoff. Este cu reputația de ne încluzen-  
în dreptul foră o organizație politică emanată  
și i slujescă de rațiune și nu este cu puteri  
și ne încluzim în statul foră drept. Dreptul  
foră stat o contradicție - pag. 249. Tr. Hecce - Mădăraș.

Constituțiile pot fi de trei feluri:

- a) Statut - orice Constituție dată unei țări  
de suveranul ei. — Statutul din 1864  
b) Pactul - este un contract încheiat între  
suveran și parlament. — Pactul din  
For. Foră de Foră cu baronii și cu prelati  
englezi cunoscut sub numele de Magna  
Charta Libertatibus. 1215. —  
c) Convenția - este o adunare a poporului  
care declară în mod spontan, suveran  
și definitiv drepturile poporului, regulile  
puterile statului și garantează libertățile  
publice. // Națiunea își manifestă unida-  
terat unită: pag. 247-248. —



Tratatul constituțional român. de P. Negulescu.

După principiile Constituției din 1938

Prelegerea: În cadrul unei societăți omenești ob-  
servăm: a) o necesitate de delimitare a acțiunilor  
individuale

b) o necesitate de organizare a lor

c) o necesitate de comandare. —

Caracterele societății: a) Forța de constrângere

Fazele de evoluție ale omeniirii:

a) Faza de vânătoare și de peșcarie. —

b) " " nomad. — păstor — avere în animale

c) " " sedentor — agricultor — omul. —

Conceptia juridică cu privire la nașterea Statu-  
lui. " Statul propriu-zis să existe atunci când  
omenirea a devenit statornică, când s-a stabilit  
într'un loc." — pag. 15.

Elementele de Statul lui: a) Teritorial b) Populația  
Elemente de fapt c) Suveranitate — de voință —

Omul poate fi privit din trei puncte de vedere:

a) omul general —

b) " " temporal sau regional

c) " " individual. —

Orice fapt omeneșc este socotit din două pun-  
cte de vedere: a) ca eveniment. faptul indivi-  
dual care nu se poate repeta.  
b) ca instituție.



Institutiunea juridică este un complex de norme care replemintează toate raporturile ce pot să existe între diversele persoane sau între persoane și lucruri. —

Tendințele activității omului: a) individualistă — b) solidaristă - comunitară sau socială.

c) socialistă — în sens de umanitaristă.

Individualistă - Comunitară - Internationale.

Domniilor, în dr. constituțional se găsesc o mulțime de formule. De ex. suveranitate națională, găsim principiul separației puterilor, găsim principiul că toate puterile Statului emană de la națiune, găsim principiul reprezentativității care sunt considerate ca niste documente. —

dar dacă enunțăm, decă direct aceste principii și le cercetăm cu amănunțime, constatăm că ele de cele mai multe ori sunt niste vorbe goale, că dintre ele cele mai multe nu reprezintă decât o mișcare care este chemată să legitimeze puterea pe care burghezia a obținut-o prin Revoluția Franceză de la 1789. Lupta pentru putere este una din cele mai numeroase lupte pe care le cunoaștem în omenire." pag. 50

Clasele care au luat rînd pe rînd puterea:

a) militară b) sacerdotală c) aristocratică

d) forța materială e) morala f) abilitatea — ea se sprijină pe cele două clase care aveau puterea

valori



-d) burghezii e) proletarii. —

„Este un lucru interesant, în momentul în care o clasă socială secrete prin forță, ca să-și impună voința la un moment dat, ea cântă: „și-și legitimizeze puterea” pop. eo. —

Organizarea Statului nostru în decursul veacurilor.

a) Documentul dat de Bella II Cavalerilor Ioaniti în anul 1247 primul document care vorbește de organizarea Statului român. — Vecozii sau chinezi.  
b) despotismul domnilor — capitol după legile bizantine. Organizare feudală — baenul — înainte de veacul al XVII-lea.

c) Sec. al XIX-lea. sub inf. rev. franceze 89 se schimbă și organizarea politică a Principatelor.

1°) Proiectul de Constituție din 1822 a lui Ioaniti Săndu Sturza. Constituția baenilor de atunci a doua. — „A fost aprobat de Poartă. — Admiterea principiul separării puterilor. — Pe lângă domnitor trădănia și lucru și opulență legislativă. Se proclamă principiul egalității baenilor lăsaându-i la o parte pe țărani.

2°) Tratatul de la Adrianopol, aneaa h.a. prevede că până când turcii nu vor plăti Războiului de război, ei vor ocupa Principatele Române drept garanție. În acest interval s-a introdus în administrația noastră politică socială și administrativă o lege de organizare numită, Regulamentul Organic.

Pentru Moldova 1831 / Reglementarea cu sa-  
„ Muntenia 1832 / recler constitutional



2) Din punct de vedere politic se creează Dumnie  
Adunări: Adunarea Obștească Extraordinară, al-  
cea pe Durumitor - Ad. Obștească ordinară sau Pa-  
rlamentul făcea legile împreună cu Durumul.  
Parlament unicameral.

Art. 46 al Reg. stabilea că în caz de conflict între  
Durumitor și Adunare treburile - ca acest conflict  
nu fie raportat curții protecțoare la Petersburg  
și cele suzerane la Căpăt spre rezoluție.

3) Congresul de la Paris. 1856 a hotărât să se adu-  
nească constituindu-se Comitetul ad. hoc, care tre-  
burile și arate care sunt doleanțele noastre  
Convenția de la Paris. 1858 7. August —

Conținutul ei: a) Principiul separației puterilor.

1) Puterea executivă exercitată de Hoșpodar Art. 4

2) " legislativă " Colegiu de Hoșpodari și

de Adunarea electorală și Comisiunea Centrală 5

3) " judiciară de magistrați în numele lui Hoșpodar.

O singură Curte de Casație pentru justiție la Târgoviște.

Comisie Centrală pentru înlocuirea legilor de

interes comun ambelor Principate. Sed. la Târgoviște.

a) Uniiuni personale - pentru perioada când stătea l

avea un caracter de patrimonialitate - statul

considerat ca patrimoniu al regelui. —

b) Uniiuni reale.

Convenția de la Paris. Sistem unicameral. —

4) Statutul lui Alex. Pușca. 1864.

O constituție dată. Caracter Cezarian.

A dat mari puteri executivului și a introdus

sistemul bicameral. Adunarea electorală  
Corpusul Federalitar



Nationali și străini — populațiune  
 Modalități de dobândire a naționalității: a) după  
 dreptul civil b) după dreptul public.

a) dr. privat: 1) căsătorie 2) filiațiune

b) dr. public: 1) naturalizarea 2) recunoașterea —

1) Naturalizarea un act de putere publică prin care  
 un organ al Statului, acumine determinat, acordă  
 unui străin calitatea de cetățean român. — Unii  
 o văd ca un contract între Stat și străin. —  
 Teoria germană lui Laband.

Naturalizarea se acordă prin trimis act:

a) al puterii executive. — Consiliul de Miniștri —

b) " judecătorești — în America. Anglia și Dania

c) " legislative. în Cant. 79 și cea din 38

În 79 nu se cerea prin art. 44 al tratatului de la  
 Berlin ca să se recunoască exorilor cetățenia română

2) Recunoașterea este o instituțiune juridică creată  
 pe cale de jurisprudență. Naturalizare cu efect  
retroactiv. Este o dobândire a naționalității în formă  
 mult mai ușoară pentru românii de peste hotare  
 supuși unui Stat străin. —

Veacul al XIX-lea a fost perioada de înflorire  
 a eceterii libertăți. Omenirea s-a enagerat  
 în folosirea eceterii — cuceriri și timpul ne  
 face să arătăm la una din cele mai mari  
 dăme, la una din cele mai mari lupte,  
 lupte între concepția liberă individualistă  
 și concepțiunea nouă etatistă. pag. 106



6

Colectivitatea are o tendință spre unitate.  
Suveranitatea - elementul esențial al Statului.  
Statul devenind o unitate juridică - o persoană  
juridică, în crează organe prin care să-și manifeste  
voința sa. În drept nimeni voința este creația  
de acte juridice. —

Rudolf von Ihering - Jura. Statul fără dreptul acesta  
de -constrângere, fără dreptul acesta de comanda  
nu este decât o simplă umbră de Stat.

Staat ist Macht. Cuius forta la conformism! Ce  
eroare! Conformismul nu poate crea istorie!  
Constrângerea este la baza Statului. Fără dreptul  
de -constrângere statul nu poate face nimic, con-  
strângerea este de esență Statului și că întreg dep-  
tul nu face altceva decât să organizeze deia  
de constrângeri pag. 113

a) Societatea romană era bazată pe autoritate sau  
imperium. „Imperium și potestas”

b) Societatea medievală se crează pe baza de  
-contract. — Raport contractual între prinț și  
-mănt între vasați și suzerani.

Deasupra feudatarilor era Regele.

Juristii pregătiți la Universitățile din Bologna  
și Paris - ca să ajute regilor să ca să-și in-  
tărească puterea față de seniorii feudali și în-  
preună cu juristii rine să concureze burghezimea  
și atunci constatată că în Franța reglitatea se aso-  
-ciază cu burghezimea - ca să poată să se opună  
în contra seniorilor feudali. pag 116

Regele = supremus = suveran = suveran  
— suveranitate —



6  
Colectivitatea are o tendință spre unitate.  
Suveranitatea - elementul esențial al statului.  
Statul devenind o unitate juridică - o persoană  
juridică, în crează organe prin care să-și manifeste  
voința sa. În drept nimeni voința este creație  
de acte juridice. —

Rudolf von Ihering - Jicea. Statul fără dreptul acesta  
de constrângere, fără dreptul acesta de comanda  
nu este decât o simplă mulțime de stat.

Staat ist Macht. Prin forță la conformism! Ce  
eroare! Conformismul nu poate crea istorie!  
Constrângerea este la baza statului. Fără dreptul  
de constrângere statul nu poate face nimic, con-  
strângerea este de esență statului și că întreg dreptul  
nu face altceva decât să organizeze deo-  
rde constrângeri pag. 113

a) Societatea romană era bazată pe autoritate sau  
imperium. Imperium și potestas.

b) Societatea medievală se crează pe baza de  
contract. — Raport contractual întins prin jurământ  
între vasele și sozerani.  
Deasupra feudatarilor era Regele.

Juristii pregătiți la Universități la din Bologna  
și Paris - cauta să ajute regalitatea ca să-și în-  
tărească puterea față de seniorii feudali și în-  
preună cu juristii rime să concureze burghezimea  
și atunci colectată ca în Franța regalitatea se aso-  
ciază cu burghezimea ca să poată să se opună  
în contra seniorilor feudali. pag. 116

Regele = supremus = supremus & suveran  
— suveranitate —



7  
c) Societatea modernă se fundează pe suveranitate.

1) Suveranitatea aparține Regelui

2) " " " poporului

3) " " " Statului

"Statul o abstracțiune" pag. 119. El în manifestare  
venită de prin persoane fizice. Împreună acestor  
persoane fizice există două teorii:

a) Teoria franceză — aceste persoane sunt reprezentanți  
ai poporului care deține suveranitatea.

b) Teoria germană — aceste persoane sunt organe  
ale Statului. —

Reprezentativitatea a fost o creație a spiritului  
practic și juridic al Romanilor. —

Teoria reprezentativității a fost formulată de  
Montesquieu — J. J. Rousseau a fost contra ei. —

Statul reprezintă ideea de continuitate și  
de perpetuitate. —

Regele sau Națiunea exercită suveranitatea.

Vechea regiune — monarhia administrativă — regele  
după Rev. franceză — națiunea. —

Parlamentarism francez și parlamentar englez. —  
Constituția franceză este plină de principii  
noi. Rezultatele teoretice întrucât  
au fost făcute de spiritul doctinelor.

În Anglia nu vom găsi principii ele s-au  
precipitat în decursul evoluției istorice. —

Istoria evoluției regiunilor parlamentare în  
Anglia limuzină aceeași. —



In Anglia nobiliimea se opuneau cu alare burghezii  
pre a duce lupta contra regalitatii. Revolutia  
rădăcină are la o nouă clasă apărută și pe care trebuie să  
găsimul par la mentar in Anglia.

Camera Comunelor și Camera Lordilor.  
„Magna Charta Libertatum” 1215 se spune:  
Barones petierunt et rex convenit... pag. 129  
Legile constitutionale engleze 5 (cinci) la număr  
au un caracter de consuetudină. — pag. 129

Nu este vorba de principii.  
In Franta burgheziimea lupta pentru consoli-  
darea regalitatii princiului ca și aceasta transfor-  
mându-se în dir. administrativă în absolută  
duce la catastrofa Revoluției din 1789.

Cum se explică atunci privilegiile nobililor sub  
monarhie? Colaborarea lor cu regalitatea?  
Răsturnarea acestora de către burghezie?

Teoria germană - a organului - Gierke.  
Statul în manifestă viața prin organe  
a) Organe principale — formare —  
b) „ „ secundare — creștere.

Atributele suveranității - festa de comandă  
care stă la baza Statului - sunt:

- |                     |                           |
|---------------------|---------------------------|
| 1) Dr. de a legifer | / <u>atribute regale.</u> |
| 2) „ „ „ executiv   |                           |
| 3) „ „ „ judec.     |                           |

Statul persoană juridică, înțucă o colec-  
tivatea care își compune odată unificată este  
capabilă de drepturi și obligațiuni.

Personalitatea juridică este transformarea pri-  
măriei constructive juridice a unei personalități într-o



unitate. —

a) Teoria ficțiunii persoanei juridice a lui Savigny.  
Persoana juridică este o creație a legii. —  
Personalitatea juridică nu are nimic real. —

b) Teoria realității — Zitelmann.

Teoria voinții colective care dă calitate perso-  
nalității juridice. — Willersthon.

Bartelémy — Statul operează persoana juridică  
când face acte de gestiune. —

Statul operează ca o manifestare de  
forță — când face acte de autoritate. —

Gerber. Statul are o personalitate unică.

Nu poate fi vorba de două aspecte. — unul  
de persoană juridică în actele de gestiune și  
altul de forță în actele de autoritate. —

La Greci Statul nu avea caracterul de persoană  
juridică — în schimbul Romanilor propunul care a  
făcut un decretul generic juridic. Statul  
prezintă în toate manifestările sale  
acest caracter. —

Constituțiunea din 1866. O Constituție unică  
din punct de vedere — ce pact, ce acord de voințe  
între domnitor și popor. Devine valabilă din punct  
de vedere al manifestării de voință datorită de dom-  
nitor prin numirea sa Statut. O forță o Consti-  
tuțiune — Statut. Legea noastră constituțională  
din 1866 este reproducă în cea mai mare parte  
după Legea constituțională belgiei din 1831.  
Corpus pendens a fost prorogată în tot timpul dezbaterii.



Principiile fundamentale ale Constituției; ~~de~~ 10  
1866.

1° Principiul suveranității naționale.

2° " monarhiei ereditare.

3° " inviolabilității monarhului.

4° " guvernului reprezentativ.

5° " responsabilității ministeriale.

6° " separării puterilor.

7° " rigidității constituționale.

8° " supremației constituției asupra celorlalte legi.

J. J. Kossuth a emis principiul suveranității naționale exercitându-se direct.

Montesquieu - prin delegatiune sau reprezentativă.

Corpus electoral avea o bază unitară.

Domnia sub regimul Convenției dela Paris 1858 era electivă și viageră. Prin constituția dela 1866 se transformă în monarhie ereditară înfruntând dinastia română.

Perioada eului lui Mediu ~~suferea~~ prin succesorii ~~de~~ dezvoltare a individualismului a făcut să sufere noțiunea de stat iar regularitatea în viața născu o putere. Statul devenind contractual legătură între Rege și senarii feudali fiind contractuală nu avea decât îndrăgirea prevăzută în contract. pag. 205

Constituțiunea dela 1866 este de tip rigid pentru că pentru modificarea ei se cere anumite formalități prevăzute expres de textele Const.



Modificarea din 1879 Canzoni sfecale. — 11

S-a modificat art 7 pentru a fi puna de acord cu art. 44 din tratatul de la Berlin. —

... în cetățile vor face un mare de către puterea legiuitoare, precizându-se că aceste înfrumusețiri se vor face fără a se tine seamă de credințele și credințele religioase. —

În felul acesta noi am răscumprat independența noastră. — Am înscris acest principiu în Constituția noastră obligati sub promisiunea celor din străinătate care scriseră să convingă pe ambare domii de la Berlin să pună ca condiție esențială a independenței noastre această renunțare a dobândirii cetățeniei române fără deosebire de religie. pag. 218

din 8 Iunie 1884. Modificări în legatură cu n-  
dicarea limitelor la rangul de Regent.

din 29 Iunie 1917. Expropriere pentru utilitate publică - Exproprierea terenurilor. —

b) aducerea supragiului universal pentru camere și modificarea electivității Senatului.

Constituția din 1923 - eveniment legis-

lativ important în viața noastră de Stat.

Principii comune cu constituția din 1866:

a) sunt - constituții individualiste. — prole-  
mând drepturile și libertățile individului

b) principiul separării puterilor. —

c) suveranității naționale —



a) princip. guvernării reprezentative.  
Sunt Constituții cu spirit liberal.  
Cătrelele Constituției din 1923.

- 1) Ea are o expunere suficientă —
- 2) Este o lucrare metodică
- 3) Principiul ~~suprematiei~~ suprematiei constitucionale este mult mai bine exprimat decât în Constituția din 1866.
- a) În Constituția din 1866 alegerea Corpului electoral are la bază censul sistemul censitar.
- b) În Constituția din 1923 s-a introdus sistemul vote lui universal. —
- c) În Constituția din 1938 sistemul are la bază unica. Sistemul profesional sau corporativ constituie o reprezentare reală și organică. —

În societate noastră n-au respect decât în fete forței pop. 12  
Într-o constituție găsim principiile fundamentale de organizare a Statului și stabilirea organelor prin care Statul își exercită puterea lui, precum și cele ideale recunoscute în favoarea individului pop. 2



# Constitutia din 1938

13

- I. Ideea solidaristă - unirea și comunitate. —  
Libertate și autoritate. Un echilibru între tendința individualistă și cea radical etatistă.
- II. Prioritatea executivului. — Creșterea regalității puterice și active. —
- III. În materie electorală înlocuirea reprezentanței atomice a cetățenilor prin reprezentanța intereseelor profesionale, glorificându-se cariera —
- a) Stat bazat pe autoritate.
- b) " " " ideea națională.
- c) " " " cu structură solidaristă.
- d) " " " corporativ. — ? De ce să nu guvernăm!
- e) Regele este Capul Statului. — În această calitate el participă la puterea executivă, legislativă și judecătorească. —
- f) Cu vâdită ei tendințe solidariste, egalitare, democratice, Noua Constituție este capul și înduce la un mare pe care aplicarea principiilor vechilor legi constituționale le provocaseră în Societatea românească.
- g) Statul politic se transformă în stat profesional - corporativ — pag 284.



16  
Noua - Constituție au delimitat <sup>puterile</sup> ~~puterile~~ Regelui - pag 287. Al marelui și minorității  
care nu sunt reprezentatori deputați marelui  
fotă de el. pag 287.

Camera și Senatul au funcțiunea de  
veri legiuitorie tehnice, iar lucrurile  
în această privință în marelui Regelui și  
pentru Rege - pag 293. -

Guvernul este un organ al Statului și  
nici - Camera și Senatul. Singurul or-  
gan care întrunește cele două puteri -  
de natură politică: executive și legiuitorie -  
este Regele - pag 293.

Hotărârile pildătoare sunt însoțite de  
a formula "executorie" - formula care face  
la împlinirea lor și executarea lor. -

Suprimarea Art. 91 din Const. din 23 și 96  
din Const. din 1866 prin care se aducea o li-  
mitare puterilor regelui și care spunea  
următoarele: Regele nu are alți de-  
decăt cele date lui prin - Constituție <sup>pag 301</sup>  
Constituția din 1838 înlocuind reprezentativ  
reprezentativ parlamentar prin reprezentativ  
reprezentativ simplu, în care ministrii  
nu mai sunt responsabili în fața lui



parlamentare și ca atare, au avut multă  
 putere politică față de Parlament  
 a lui Regelui în rol activ, rolul unic  
 sau controlator al activităților celorlalte  
 instituții ale Statului și în același  
 timp, un moderator al lor. pag 316.  
 Comisarii Guvernului au avut rol mai  
 mic în administrație - pag 337

Prin Constituția din 1866, națiunea  
 participa la electivitatea Corpului electo-  
 ral, pentru a-și exercita suveranitatea pe  
 baza de cens adică pe baza în proporții  
 proporționale, censul determinând  
 gradul de capacitate electorală. pag 199

Se admit baze cenzitare cu o singură  
 excepție pe care o făceau ocazie care por-  
 dau o anumită cultură - pag 199.

Art. 30 Const. 1938. - Regele este capul Statului.  
 The End!



Teoria generală a dreptului

enciclopedia jurídica parte 1 de una folio:

a) materijale b) formali prop. 8

a) Enciclopedia materială cuprinde totalitatea cunoștințelor pe care le reprezintă conținutul de studii.

Asa rã procesat în sec. X<sup>VI</sup> pentru Marea Eucie Euphatică.

4. Enciclopedia formula. scoale din toate elementele  
deptului. cecace este esential. cecace con-litue  
articulatiunea in-sin a pândin-jindice si facind  
coulu. \* procent lap. al ei. de limitaze. ce  
este dreptul." pag. 9

„Dreptul, în ceea ce are esențial, ca element  
unitar și de ansamblu, este are dar, obiectul  
enciclopediei juridice. Obiectul enciclopediei în  
seu nu are, este de a expune și studia per-  
manențele juridice” pag. 12

Edmond Picard. Le droit pur; les Permanences juridiques.  
les Courantes juridiques: —

Elemente formale als relationen zu sich:

a/ iberia stis.—

4) "società medica" - formata da 100 persone di ogni

a) - obiectul relativității generale

d). tendința ideală spre sancționarea juridică

„Aceste elemente nu pot lipsi din orice relație  
juridică, ele determinând în mod conștient  
realitatea juridică în esența ei.” pag. 15

Permanentele juridice n au caracter dinamic for



Pentru Hobbes, utilitatea este un adjectiv.

Homo homini lupus! Bellum omnia contra omnes!  
Cel mai de aproape reprezentant a școlii dr. natural  
rămân Jean-Jacques Rousseau.  
Idem dr. natural.

- a) Admite două stadii în evoluția societății umane:
  - 1) Una naturală
  - 2) Alta contractuală - contractul social

Școala dr. natural a conceput un om natural liber  
și egal - accesibil în orice vreme și orice legătură socială  
și a descris această stare naturală, care după cum  
se vede este o pură construcție ipotetică, contra  
adevărului istoric. Din această stare omul ar fi  
~~este~~ erit prin contractul social, creând statul.  
„Starea naturală dreptului omului” - fiind abstractă  
este abstractă identică cu cerințele omului sunt  
drepturi universale, și unde ar fi oamenii, în orice  
loc și în orice timp adunați în societate, aceste drepturi  
sunt uniforme școlii dr. natural, trebuie să subziste  
la fel uniform rațiunile. — pag. 32.

Școala dr. natural în forma sa clasică reex-  
plicând existența rațională a principiilor pe care  
se bazează și explică dreptul trebuie să  
dă de sine înțeles. pag. 24.

Nu poate să existe legislație universală, pentru toate  
timpurile și toate locurile. Nu poate să existe pentru că  
dreptul este un produs abstract al rațiunii  
și dispozitivă a existenței reale, de așezare în  
fieri, din date concrete. — pag. 33



Cu egala deptate si yus ca filosofia ca cupli-  
-core generala a lumii si a vietii, raspunzand unei  
muri suflante. pag 3

Cu mai multa deptate si yus ca filosofia  
a fost si a ramas o atitudine suflanta in  
fala lumii si a vietii. pag 17

Nevoia de a intelege lumea si propria sa  
existenta - spune C.P. Negulescu in Filosofia Ke-  
natei - e pentru mintea omeneasca o  
nevoie organica in toate puterea - mintea lui  
Iovale din Eleasa - Permenide si Zeno. pag 18

Ce exista in realitate? - pag 22.  
problema ontologica sau metafizica. -

Kant - prin metafizica nite legea auzanabla  
de avertinte noare din rotiune cu gitor  
facultatii de a cunoaste a priori, adica fara  
ajutorul experientiei. pag 23.

Conte o concept diferit pentru valoarea  
metafizice si si intelegut ei. -

Metafizica incearca in deosebi sa cuplice  
nature intimo a fiintelor, origine si desti-  
notia tuturor lucrurilor precum si modul  
esential de a produce al fenomenelor.  
(Discours sur l'ignot positif - ch. I p. 1)



2. Bergson - Metafizica - cunoașterea absolută  
este deosebită de știința care este cunoașterea  
a ceea ce este relativ. - pag. 23.

Echopenhauer. Metafizica este disciplina  
al cărei obiect este cunoașterea existentelor în  
sine. - pag. 23.

Kant filosofia o știință rațională  
fără un domeniu propriu. - pag. 28

Idealisti atribuie filosofiei un anumit  
domeniu propriu dar nimeni. - Acest  
domeniu în care obiectul științei este absolut.

Spencer și Wundt. Filosofia ca o știință  
a științelor în vederea explicării generale  
a lumii. - pag. 29.

Anti-intelectualiști preapostează între știință  
și filosofie. - Știința este cunoașterea inte-  
lectuale a lucrurilor pe care o analizăm  
știința este o cunoaștere relativă, pentru  
motiuni - că inteligența falsifică  
tota cu scufund de o cunoaștere  
singură ne poate da cunoașterea a.  
lui. dar ea neșirind de natura  
ale unui apartine domeniului. - pag. 29.



Partea II-a Elementul rațional în drept - Vol. II

Există ideea de justiție sau e o simplă aparență?  
Se reduce ea? La utilitate? La forță? Sau  
la un concept de valoare rațională?

Justiția este o realitate de sine stătătoare. Fără ea  
nu sînt posibile viața în toate împrejurările.  
Justiția este sentimentul și conștiința noastră  
este idealul pe care îl urmăm. pag. 6

Cum putem să înțelegem? Iată întrebarea.

Școala dreptului natural.

Circumstanțe interice.

În Școala dreptului natural divină stă în centru și con-  
siderații lor asupra dreptului. Reforma primară  
centrul de gravitate pe credința individuală. De-  
legați pe cetățean de suprema ~~absolută~~ absolută  
în care antichitatea îl lăsa pe de stat și  
pe baza individualismului pe care avea  
și înflorirea în stat puter în școala dreptului  
natural, în concepțiunile Rev. franceze pag. 12

Intermedietul școlii dr. natural Hugo Groțius.

Quodam - Thomassius - Wolff. - au ajuns la con-

cepția dr. natural primară dela premise raționale  
în temeiul unui pe deducțiuni și pe ideile unor  
scopuri ultime, absolute, ale activității umane pag. 17

Empirici englezi - Hobbes - Locke - Blackstone au  
ajuns la o formă specială a concepțiilor lor. natural  
adaptându-le principiilor lor generale. pag. 18



## 3° Școala istorică.

Școala istorică a apărut în Germania —  
 Glomerii școlare istorice au ~~propus~~ <sup>prezentat</sup> în concepții  
 filosofice hegeliană care a pus în relief necesi-  
 tatea de a studia în mod evolutiv fenomenul  
 social de a le pune în legătură cu trecutul, de  
 a găsi „den Geist“ bucată acoperă evoluțiunile  
 care merg în cântec Hegel. — pag 26.

Vico - primul apărător care a cerut să studieze  
 această tendință evolutivă a faptelor istorice. —

Montesquieu. în „L'Esprit des Loix“ - pune ca  
 dreptul variază cu mediul fizic, prin a exclude  
 mediul istoric și social. — pag 27.

Burke. - contră lui Locke - legile sunt produse  
 organice ale unei evoluțiuni. - Istoria nu se  
 creează cu concepții noi, abstracte, produse ale  
 unor minți cricată de lumină. — pag 28  
 Aceștia sunt precursorii școlii istorice. —

Reprezentanții Școlii: Hugo și Savigny și  
Niebuhr. —

Savigny - Bemerkungen über das Rechtsgeschichte —  
 burg - Memorie timpului nostru pentru codificarea  
 legilor la lucrarea lui Thibaut. Veșnic necesi-  
 tatea unei codificări generale în Germania.  
 Continuitatea și spontaneitatea sunt  
 caracteristice școlii istorice. — pag 30



## Principiile suale:

h

- 1° Există o corelație intimă, esențială între viața manifestă și viața și germenul rațional al poporului respectiv. - pag. 29
- 2° Dreptul nu se poate ca un produs reflectat al legiilor istorice - ci el este un produs organic al societății. - pag. 29
- 3° Instituțiile sunt vii, ele poartă în sine tot trecutul care trăiește în prezent. - pag. 30
- 4° Dreptul este oare dar un rezultat latent al germenului rațional care se cristalizează în mod subconștient. - pag. 30.
- 5° Dr. un produs colectiv al creației istorice. - pag. 30
- 6° Școala istorică se opune orfel violent concepțiilor dr. natural. după care rațiunea creează legiile universale și necesare. dar ea opune și utilitarismului întrucât acesta socotește dreptul ca un produs cost. - pag. 31
- 7° Prioritatea autămă asupra legii. - L. 31.

Critici: Întrucât școala istorică se mărginește numai la castrarea unor date istorice, ce elimină din drept elementul viu - caracteristic evoluției raționale a acțiunilor personale, vede și ca atare un fapt de o explicație suficientă a fundamentei dreptului. Ea trece pe lângă această problemă fără a o atinge. - pag. 35.



### 3° Utilitarismul (continuare)

Utilitatea generală a unei dispoziții legislative se fi făcută sau nu este un punct în discuția unei norme de drept. pag 36.

Definiția utilității de utilitate este dată în drept. Așa vedem utilitarismul care este izvoarele în suala hedonismului, ceea ce pune dreptul în fața plăcerii. — Epicur. — Hordiu

#### Reprezentanți utilitarismului:

J. H. Hobbes - el nu se învârtă în jurul plăcerii și dăruie ci plăcerea care poate să urmeze timpului — utilitatea — Or. se explică prin interesul fiecărui de a trăi în societate. organizată pag 47.

Helvetius Interesele individuale trebuie să fie în acord cu cele generale și să nu se împiedice dreptul. pag 48. —

Bentham - sunt interese care valorează puțin altele mai mult. - pag 49.

John Stuart Mill ajunge la concluzia că atunci când noi trăim - când societatea noastră se dezvoltă prin sine în realitate o facem pe baza unei simple asocieri de idei. Această asociație ajunge în timpul și iubescă unul pentru sine un pentru utilitatea pe care o poate aduce ca valoare de schimb sau altfel, oricât.



2. afirmas' incetun' cu p'ncipatul sa nite co'iderile  
asupra le p'care in sine sau incetun' la incetun'  
ca un tr'p'us la o trece sociala - pag 52

Principiile utilitarismului lui Spencer:  
utilitatea sta la baza intregii g'resiuni morale. al  
societate n' p'care aduna a m'nta int'oc'it  
un' mult sau un' putin dupa cum reprezinta  
a adaptare un' perfecta a individului la mediul  
in care traie si i provocati astfel un' multa  
sau un' putin utilitate. -

A afirma p'ur si simplu ca interesele  
individuale trebuie sa se refere interesele  
colectiv este a afirma un fapt dar nu  
a da o justificare. pag 55 -

Omitand acest trebuie din justificarea ratio-  
nala a dreptului: intreaga organizatie p'ri-  
vica va trebui sa se pronuntase - La  
Scuela utilitarista un' n' atinge sa se  
in cercorea de a da o solutie probleme  
fundamentale de drepturi - pag 55

Chiar daca am pune la p'oliza ca utilitarismul  
ar fi p'at descoperit ca reflectat unu individual  
in sti deot un centru de interferenta de  
cereri sociale, tot uor si rezolvat in ca p'ro-  
blema morala si p'ind ca, ca n' ca nu se p'ro-  
pe utilitate si p'ideria de p'ribile o idee un  
superiora, rationala si de o trece sociala: pag 56.







Scoala romanticismului filosofic german.

a) Fichte și Schelling și Hegel - continuatorii concepțiilor filosofice a celor mai mari reprezentanți ai idealismului. pe care l-au avut ca mentor pe Immanuel Kant. pag. 17.

a) Fichte : „Eu” și „Non-eu”

1) Eu - un creator și activ

2) Non-Eu - obiectul cunoașterii al Eului.

Fichte și-a pus întrebarea : ce cunoaștere ideii de istorie este superioară ideii de existență ?

istoria implică credința și poartă cu dreptăți, ideea de libertate și deci de personalitate și astfel „Eu” reprezintă libertatea rațională în raport cu „Non-Eu” căutând să realizeze o idee mai înaltă, aceea de istorie. pag. 18.

b) Schelling. Din conflictul dintre „Eu” și „Non-Eu” naște ceva superior, ideea de absolut - care este supraoamenul și pe unul și pe altul. Noi primim acest absolut printr-o intuiție superioară de natură intelectuală.

• Studiul a ceea ce formăm astfel totalul unei rațiuni de cunoaștere a lui numele de enciclopedic. pag. 20.

c) Hegel urmează a lui Schelling, accentuând în concepția sa că istoria este un proces supra elementar logic. Fundamentul lumii este astfel rațional.

ca un subiect absolut și care se realizează printr-o evoluție de la teza la antiteză spre o sinteză.



3  
Dreptul reprezintă în acest caz o  
tendință de calitate a unui concept absolut  
căla al libertății conștiinței.

Simțirea superioară - care se realizează astfel  
sub diferite forme în morală, în artă, în știință,  
etc. "Statutul" - pag. 21

Norma de drept are în înțelegerea ei înțeles  
aplicativă și fundamentală" pag. 99

Ideea aceasta de obligație a omului, cu conștiință  
sau, ideea de drept a omului, nu se găsește în celelalte  
te norme practice" - pag. 99

Normele de drept cuprind astfel în mod esențial  
ideea de drept și obligație" pag. 99

Ideea de obligație se află are dar la baza  
tuturor normelor de morală și de drept, de  
sebiind normele de morală și drept de toate  
celelalte norme practice" pag. 100. -

Morala are de obiect aprecierea faptelor interne  
de conștiință, a intențiilor omului, pe când  
dreptul are drept obiect aprecierea faptelor externe  
ale persoanelor în relațiile lor cu alte persoane.

Intenționarea, cu element sufleteșc, <sup>pag. 101</sup> și  
fi eliminată din drept, este prima condiție a  
studierii realității juridice. Dar centrul de gra-  
vitate - care cuprinde activitatea internă a persoanelor  
lor în contactul dintre ele" pag. 102

Morala - la activitatea sufletească a omului, se referă  
la activitatea conștiinței sale, la intenționarea sa  
Dreptul - la activitatea materială realizată în afara per-  
sonelor în contact cu celelalte persoane -



Statutul este o realitate <sup>atât de</sup> ~~cris~~ și de puternică încât  
absorbe individualitatea noastră a tuturor  
care ne pierd de noi înșine. — pag 105

3 o realitate absolută, întrucât nu recunoaște nici  
o autoritate superioară, cum recunoaște persoana  
privată autoritatea Statului. — pag. 105

Distincțiile generale ale dreptului:

1° Drept intern și extern —

2° Determinator și sancționator —

3° Public și privat —

a) Utilitatea criteriul de distincție în pub-  
lic și privat. — utilitatea este un punct de vedere  
societ un punct de vedere juridic.

4) Criteriul juridic de descriere între dr. public și  
privat este următorul: Atunci când statutul se  
manifestă ca subiect activ sau pasiv cu conse-  
tență sau de autoritate care în mod esențial  
organizează și aplică dreptul într-o relație  
de drept, atunci ne aflăm în fața unei relat.  
juridice de drept public. Atunci când sta-  
tul garantează de bunăvoință și nu operează astfel, ne af-  
lăm în fața unei relații de drept privat pag.  
106. Descrierea dintre drept privat și dr. public în  
privat de natură interne care sunt în funcție  
nature raporturilor care se leagă. / raport de la in-  
divid la individ și raport dintre individ privat ca an-  
dulator al societății și societatea în care este reprezentată  
prin organele sale. (M. Cantacuzino. Elem. de dir. 12) pag 122.



c) Conceptia lui Léon Duguit

Léon Duguit reprezintă al doilea curent de gândire juridică și politică în Franța.

- a) El observă imposibilitatea de a se realiza drepturile lui proprii, că statul este o persoană și că are un drept de suveranitate.

Se întrebă bă în ce constă existența statului?  
În societate observăm ordine și unitate.

- a) Unu guvernământ și alții guvernali —

Solidaritatea socială este regulă care observăm în societate. — Guvernământ trebuie să găsească după principiile acestei solidarități.  
Observăm în drept public și privat și vedem că dreptul la drept la occazie și în materie de drept public în societate sancțiune peciudă în materie de drept privat societate sancțiune. — pag. 128

d) Maurice Hauriou

- a) Dreptul privat — studiază modul cum individul se satisfacă nevoile materiale prin caracterul unor valori materiale, a unor lucruri. — pag. 119

- b) Dreptul public are această ten între serviciul public și caracterizată prin această că are de rap interesele comune superioare. — pag. 120



## 1° Dr. constituțional

Dr. constituțional este apărându-se a ordinii constituțional și prezente a poporului respectiv în calitate politică, adică a statului respectiv și a intereselor poporului respectiv, înțelegându-se de fapt, înțelegându-se istorice, comunități organizate în dreptul constituțional - pag. 150

Eternitatea principiilor nu se confundă cu eternitatea realității istorice și cu imobilitatea evoluției sociale și istorice - pag. 159.

## 2° Dr. administrativ

Dr. administrativ se ocupă cu studiul compoziției și activității serviciilor publice. pag. 173

Activitatea publică nu are de scop ca ligatură a porțiunilor ci are de scop o funcțiune o activitate care treacă și dincolo de funcția pentru bunul tuturor în interesul general. - Funcțiunea morală a serviciilor publice în sine este suport final și singura legătură. pag. 175

## 3° Dr. penal

Dr. penal constituie o parte caracteristică a dr. public punând în apărare statul ca reprezentant al ordinii publice, cu particularități însoțite de turburență și aplicându-le o sancțiune cu totul specială, sancțiunea penală, înțelegându-se ideea de libertate morală. pag. 201



## Obiectul teoriei generale a dreptului.

Obiectul acestei discipline este ansamblul de relații care sînt suprapuse o latură principilor dreptului, fundamentul comun al tuturor acestor ramuri în orice timp și în orice loc.

„Nu trîim împregiați de spiritul legislației străine.” pag. 262

## Istoria dreptului și dreptul comparat.

„Fără istoria dreptului și fără drept-comparat nici nu se pot înțelege instituțiile.” pag. 260

„Nu ne putem da unor scama căt de mult trîim foră să stîm prin tradiție pe baza trecutului; opera omului de știință este să desprindă aceste influențe trecute și le pună în lumină spre a se înțelege instituțiile de astăzi.” pag. 264

„Istoria dreptului este încă de o deosebită importanță și în dreptul public, ca și este o imposibilitate de a primi ordinul util al instituțiilor politice de astăzi fără a vedea în trecut evoluția lor, de unde au venit, unde au venit și sub care semnele au venit.” pag. 267

Vol. I a) Introducere

Val I

Partea I

a) Noțiuni preliminare despre drept.



# 1<sup>o</sup> Natura realității juridice

- 1) Fenomenul fizic de natură materială
- 2) " psihologică și alte indicii decât cea materială, intrucât nu poate fi un dat al cu care sunt fenomenele psihologice de natură psihică
- 3) Logica și fenomenele de natură logică sau rationale - Realitatea pe care logica o studiază nu-i nici materială nici psihică ci pur rațională - la baza ei stau principiile fundamentale ale rațiunii noastre. Identității, contradicției
- 4) Sociologia studiază fenomenele de natură sociale
- 5) Core-i natura realității juridice?

Relatiunea juridică este și ea de natură logică și rațională dar implică tot data prezența <sup>unei</sup> ~~unor~~ fenomenelor material, psihologice și sociale fiindcă a) nu se poate concepe dreptul fără un soport material la bază.

b) nu se poate concepe deosebirii fără un soport psihologic psihic sau social. —

Fiind idivizibil - core leagă pe oamenii între ei relația juridică este un for pur rațional, ca o realitate logică. pag. 13

Dreptul și obligatiunea core constituie cei doi termeni ai relațiunii juridice sunt de natură rationale.

Complexitatea vieții reale este extraordinară de



unele: toate viața socială privată poate fi înflăcărată  
entru ei sunt limitate de lege. pag. 34

Este destinația triplă a acestor norme științifice:  
dreptul de a se amesteca cu apăsătorul  
2. Legătura dintre realitatea juridică. pag. 36

Legiferarea presupune relații juridice pre-  
existente, ele prin legiferare devin de drept  
proprietate, se cristalizează și se fixează într-o  
formă fină și de sine stătătoare care se ca-  
tăline și se fixează într-o apăsătoare de conștiință  
juridică a societății respective. pag. 36

## I. Relațiile juridice

1° Relațiile juridice implică o activitate exterioară  
între persoane. — Ea este apăsarea care se poate  
face din punctul de vedere al dreptății, a unei  
fapte a unei persoane cu alți persoane. pag. 35

Adică se omul intră în contact omul, iz-  
vorăște ca dintr-un izvor viu din sufletul său  
pe lângă instinctul personal de conservare  
și tendința socială. pag. 37

Dacă or omul are o tendință/forță ca-  
tripolă nu or putea se rubrică societatea.

Sufletul nostru nu este în realitate decât  
un punct de interferență, de interacțiune al unei  
viațe umane de cerințe sociale. pag. 39  
Trecere din aceste cerințe sociale în enervare influență  
în mod puternic asupra noastră... pag. 39.



La baza dreptului sta ideea respectului libertatilor  
individuale membrilor societatii de care fiecare face  
parte." pag. 46

Dreptul ar fi o reglementare coexistente libertatilor.  
Lega nu poate fi morala; altfel se prebuna  
chiar fundamentul si explicatiunea ei logice.  
Dreptul fiind astfel subordonat moralei, in in-  
telesul cel mai larg, relatia juridica nu in-  
terzicea si nu este pe instinctul car de conser-  
vare al speciei. Dintre noi, cet se coordoneaza  
si armonizeaza libertatilor de actiune mo-  
rala a speciei. Dintre noi" pag. 47

Relatiunea juridica se explica prin idealul moral / pag. 49

2° Scopul in relatia juridica Teoria lui Shering

a) In lucrarea sa capitala "Lehrbuch des  
Rechts Shering ajunge la concluzia, ca de  
ar sta interesat pe ideea de utilitate, - ca  
utilitatea explica relatia juridica. In chiar  
in unele locuri se spune ca fora explica  
Dreptul - pag. 51 "Kampf ums Recht"  
"Zweck im Recht"

a) In "Kampf ums Recht" - dupa parerea drept -  
Shering dovedeste ca in drept juridica - ceea  
ce domina este sentimentul de justitie si nu  
sentimentul de interes per se. pag. 50



c/ Dr. Zweck im Recht - Scopul in drept -

Therom începe prin a declara că nu există nici un  
omniscență perfectă. Deci mereu se pot găsi în jurul  
fără un scop. Ar fi absurd să creștem să facă ceva  
fără nici un fel de scop. - pag 53

c. Scopul celui care se exprimă prin egoismul individual  
Scopul egoist al individului nu îl servește un  
mor. pe el, nu este numai un scop subiectiv ci an-  
ca efect satisfacerea unei utilități mai generale  
a societății. - pag. 55

Egoismul încearcă prin retribuția mea  
care ne organizează în privința coercitiunii  
pentru a servi societatea - interesul general -

Idia - Ace Therom - de echivalent al pres-  
tigiului lor, de echilibru al lor, conține în ge-  
neral întreaga idee de justiție. pag 57

Coercitiunea - este sancțiunea - constrângerea  
aplicată aceluia care are călău interesul  
drepte ale celorlalți - Ideia de constrângere  
de pedeapsă îl conduce pe Therom la ideea  
de stat - instruit unii statul dispune  
de această atribuție.

c. Dreptul - Ace Therom - nu este drept politic  
forter. - pag. 59

Idia Duplicarea aceasta se găsește în diferite  
locuri, la cea următoare. -



2. Explicare de ce este prin egoism, care este se face  
de obicei în lumea juridică, ale o simpli elemente  
care la baza activității umane. Alina este  
un este ~~si~~ <sup>un</sup> egoismul, ci stau în instinctele at-  
tente ale omului. "pag 60 - Instinctele pe  
care filosoful german Schopenhauer le  
numea instinctul existenței noastre pag 60

Concluzia. Astfel două motive ~~fac~~ fac să  
se nască activitatea sociale ale individului: a pe de  
parte el în viața egoismul - statul și societate  
il reveste prin mijlocul recuperării și al  
pedepsei și al retribuirii și coercțiunii.  
Al doilea motiv, cel mai de seamă  
este acela care do cheia problemei: abnegațiunea.  
Este vorba de un sentiment și acest sentiment  
este destinotivitatea morală a existenței noastre

Individul nu există în odăvră numai <sup>pag 61</sup>  
el - fluring - el este solidar cu societatea.  
Prin urmare se acordă sentimente și realizează  
astfel scopul existenței sale, care  
conține de asemenea destinotivitatea morală a  
omului" pag 61.

Mai departe vede cum morală se află la baza  
deptului și nu cum apare la prime vedere în-  
terese material. - Scopul Moralei este  
sentimentul iubirii - ea fiind pag 62  
viața morală pag 62



3° Ideia de interes cu dezvoltarea juridica.

Ideia de interes cu toate fi. latur. dezvoltata de  
deft. pag 63 Intregul de drept se poate rezuma pe  
aceasta idee. pag 63

Interesul nu poate sa fie luat in considerare  
decat atunci cand este in conformitate cu  
idealul de justitie. - pag 65

Ideia de utilitate se subordoneaza tot unui  
mult idei morale, idei sociale. pag 67

Ideia de utilitate sta la baza dreptului  
subordonata ideii de justitie" pag 71.

... morile miseriei ale omului se fac pentru  
ideului, un punct ~~material~~ preceptibil de  
interes. - Numai ideea de dreptate explica  
entregul evolutiunea istoriei - pag 74.

4° Materialismul istoric si social stiintific.

Supra Karl Marx, evolutiunea  
societatilor nu s'or explica prin idealuri sa  
prin idei ci prin nevoile materiale ale ome-  
nului lor. - pag 76

Interesul material la baza intregii istorii

Muncitorul lupta si vicia totul pentru  
simte - ca om - ca are dreptul la produsele  
muncii lui. pe de o parte nu pe de alta la o  
constituire egala in a tuturor celorlalti  
omului istoria si ideia de a se face dreptate. pag 77.



Elementele relațiilor juridice.

- a) Personalitatea juridică
- b) Actele juridice
- c) Obiectul relațiilor juridice
- d) Raportul juridic - care se stabilește între persoane referitor la un anumit obiect dat.

A. Personalitatea juridică

Personalitatea juridică este o realitate pur de natură rațională - capacitatea de a fi subiect de drepturi și obligațiuni. - Personalitatea juridică presupune:

- 1) O voință, care se susține activitatea rațională
- 2) Un element de conștiință echivalând cu scopul pe care trebuie să-l urmezească
- 3) Organe, prin care se manifestă în punct de vedere material efectele acestei realități ideale
- 4) condiția drepturilor și obligațiilor sale.

Sunt persoane juridice:

- a) Persoanele fizice
- b) Asociațiile sau corporațiile
- c) Fundațiile.

I. Personalitate juridică

morala. - este punctul ideal de convergență al tuturor drepturilor și obligațiilor noastre. - Personalitatea juridică se întemeiează pe cea morală dar nu se confundă cu ea.



Diferențele teoriilor asupra personalității juridice

- 1° Teoria ficțiunii - Personalitatea juridică este o functiune creată de legiuitor. - De ea vorbește Meilioux.  
A fost emisă și susținută de: Levy, Puchta, Hugues, Wierling și alții.
- 2° Teoria neglijenței. Neagă existența pur și simplu a personalității juridice, alta decât a persoanelor fizice. - Rudolf von Thiering.  
Căsușcă individualitatea fizică cu personalitatea juridică.
- 3° Teoria neglijenței pe motivul că există drepturi fără subiect. Nu există functiuni sau susținători oculte.  
teorii titlurilor de drepturi deși există drepturi.  
Autorii care au susținut: Brinz, Bekker - după -  
Nu poate din punct de vedere rațional să existe un drept fără a nu exista un titlu al acelui drept.  
- a) Brinz - susține - că esențialul în Drept este scopul. Fundamentele există numai prin raport la scopul lor. - potriviri de eficiență.  
b) Bekker - relația ideică de personalitate juristică indiferent de ceea de potriviri.  
a) Personae care se folosesc de potriviri  
b) Personae care se folosesc de potriviri  
c) după - prim principiu. și folosindu-se de aceasta metodă în științele juridice și fiind capabili să aplice la rezultatele lucrării de opus.



Exoarea lui August este că el înlocuiește un teju juridică care are a face cu realitate logică, prin realitate științelor exacte care are a face cu realitate contatabile prin simțăminte externe." pag 109

4° Teoria realității personalității juridice, susține că personalitatea juridică este o realitate de sine stătătoare. -

1° a) Realitatea externă organică - scula organică din sociologie. - Heine Wernus Fomelle și personalitatea juridică nu simpla fapt social. Aguste Comte. Acest fenomen social are o realitate externă întocmai - cum are o realitate internă fenomenul fizic sau chimic. pag 115  
Comte confundă punctul de vedere juridic cu cel social - identifică realitatea sociologică cu cea juridică. pag 115

2° a) Realitate de natură psihologică - și în mod în-  
-ceornă să explice sociologia prin psihologie  
colectivă. -

et Gierke - la p. baza personalității - vintă colectivă.  
- c) Littelman - cu "Willens theorie"

Confundă realitatea psihologică cu cea juridică

3°) O realitate pur juridică "Kelsen - Tellichet"

Exprime punctul de vedere juridic spunând că este dreptul purul de la o realitate totală apartinând juridică. Este într-o opacitate pură personalitatea este un punct de convergență a unei serii de norme juridice.



Libertatea personalității juridice.

a) Din ce parte concepem dreptul față de ideea de libertate. — Dreptul presupune libertatea

Libertatea este în felul acesta un postulat subiectiv în orice problemă de drept. pag 147

Libertatea este fundamentul dreptului lui. — 148  
și determinăm și libertatea.

Determinismul este concepția care afirmă că nu există fenomen fără cauză care îl produce în mod necesar. pag 148

Determinismul este un postulat, nu un fapt care se aplică la baza științei. — pag 149

Punctul de vedere al libertății morale în drept nu este o constatare ci este un postulat al științei morale și al științei. Dreptului. pag 149

Atât determinismul cât și ideea de libertate sunt puncte de vedere ale științei morale asupra realității, nu ~~este~~ realități.

c) În ce constă libertatea într-o apreciere a posibilității noastre față de <sup>relație</sup> ~~existență~~ cu alte persoane. —

Ideea de libertate apare în drept când nu apreciem numai din punctul de vedere al ra-

țiunii noastre, hotărârea fie căreia cineva o ia de a face un fapt prin care vine în contact cu alte persoane și le atinge drepturile. pag 153

Punctul de vedere al relației dintre oameni este singurul care pune problema libertății. pag 154



a) Condițiile psihologice ale libertății.

18

1) Conștiința din punct de vedere al faptului material pe care îl face - volumul următor - pag. 158

2) Elementele materiale și morale ale actului

3) Diferența între conștiința de efectele juridice ale actului și cea de efectele și obligațiile juridice

B. Actul juridic. Manifestare a personalității juridice.

Actul juridic este într-o măsură actul care creează sau modifică prin voință liberă situațiile juridice prezente - pag. 163.

1° Faptele juridice au fost împărțite în două categorii: fapte juridice.

a) Culpa și teoria responsabilității materiale sau teoria riscului a lui Raymond Saleilles. Culpa nu este decât o faptă ilicită materială a unei persoane - pag. 170

2° Teoria riscului Acte reale: a) inexistente b) nulitate de drept

Un fapt nu produce efecte juridice pentru că nu are decât un caracter moral, moral și voință liberă și se reproduce ca efecte juridice - pag. 181.

3° Dirigența actelor juridice

1° Acte care reprezintă o manifestare de voință

2° . . . care au caracter de voință în mod direct efectul juridic al unui act dar defectul persoanei și al tehnicii și al mijocilor - Căpitan - Căpitan

3) Acte materiale cu efecte juridice. —



a) Distinținea lui Tipic a actelor juridice.

Situațiuni juridice - a generale și individuale  
b) Distinținea lui degușt.

a) actele obiective - situațiuni juridice generale  
b) - condițiuni - sunt actele care stau la baza și  
de care se poartă o situațiune juridică pe care se regăsește  
autentici actele în situațiune generală presumate.  
c) - subiective - situațiuni juridice individuale.

Natura voinei juridice.

Deputat formându-se de la constatarea vointei psi-  
hologice, și o - conștientă în integritate și o prece-  
pim metodele lui proprii în alt caz, într-o  
vointă ideală, sau vointă logică. (pag. 217)

a) Manifestarea externă a vointei

b) Vointă manifestată este interpretată de în fața  
de vedere juridic în conformitate cu anumite norme  
cu care trebuie să fie, nu cu care de fapt  
în conștiința portătorilor (pag. 224) - unde voin-  
ța este o obiectivă în viața în fața păturilor

Principiile obligatorii - în integritate deși și  
- conștiința și ea fundamentată cu libertate și  
trebuie să coexiste

Planul - - c'est sur l'usage de la raison  
qu'est fondée la responsabilité (pag. 244)

în categorici - conștiință



C. Obiectul relațiilor juridice

Bunurile. Natura lor. Cum este o relație juridică între persoane care au o anumită relație cu bunurile de lucru. - bunurile sunt obiectul relațiilor juridice. Bunul este cumpărat din cauze ca obiect juridic al unui drept sau al unei obligații pg. 257.

1° Obiectivele bunurilor.

- a) Corporeale și incorporeale
- b) mobile și imobile

c) dirigine corectă: se face din punctul de vedere al comunității publice.

Bunurile private prin persoane. Drepturile de proprietate și alte relații. pg. 258

2° Dr. reale și de creanță

Deosebirea dintre drepturile reale și personale au este o deosebire materială. pg. 265

Ne pot vorbi raporturi jur. de între persoane și nu numai ci între persoane și alte persoane.

Oricum drept se compune din obligații se reduce la drepturi de creanță - pg. 265

Cu ideea simplă de obligație se construiește tot dreptul - pg. 266

3° Dreptul de proprietate

1° Patrimoniul este un drept sau efectul acestor. titli persoane juridice în drept. - pg. 186

2° Hereditatea trecerea patrimoniului la alt titular. pg. 186



## D. Raportul Juridic.

21

Între persoane, prin actul juridic, referitor la un anumit obiect se stabilește un anumit raport juridic. Acest raport este esențial dintr-o punte judecată și e descris de celelalte elemente ale relațiunii. • pag. 288

1° Raportul juridic cuprinde apreciere.

Raportul juridic — apreciere. —

fig. 2 — constatare. —

2° Raportul juridic are un caracter categoric normativ. — Aprecierea în raport cu o normă

Regule de drept principale — a) expresie a principiului de

partidie

a) secundare

Terminologia juridică — reguli tehnice juridice. —

3° Raportul juridic reprezintă un comandament.

El reprezintă tot de aceea un imperativ.  
Legea are un caracter imperativ.

4° Raportul juridic implică ideea de obligatie.  
Forma normă de apreciere cu caracter normativ și de comandament ea operează o obligatie de natură relativă. — În domeniul de enacțiune un găsi o obligatie.

5° Relațiunea juridică conține valori. —

Ideea de obligatie implică constatarea unei valori. Hierarchie a valorilor. — Valori inferioare și superioare. — Valori ultime: adevărul — binul. Justiția primară.



5° Comandamentul juridic crea și salvare.  
Legea distinge între putere și responsabilitate în  
puterea noastră și o responsabilitate - determinare -  
Regula de drept fiind salvabilă - ne conduce la  
idee de libertate.

7° Raportul juridic crează societatea.  
Relațiunea presupune o societate juridică, adică  
o ordine de drept. - Ubi societas, ibi ius.  
Ideea unei societăți juridice are drept obiect o  
realitate ideală logică. pag. 301  
Ea presupune, ca și orice altă ordine, de drept  
un principiu valid, prin care se sursează fluenta a  
ordinei societății. - pag. 301.

8° Scopul raportului juridic - ocrotirea perso-  
nalității morale a fiecărui - dreptul are  
drept scop în sine moralitatea.

9° Raportul juridic o corelație dintre drept și obligație.  
Ideea de obligație implică ideea de drept.  
Ori unde există un drept înseamnă că trebuie  
să existe și obligatione. - pag. 303.

10° Raportul juridic este multiple și complex.  
În fiecare relațiune juridică intervin un număr  
indefinit de momente de relațiune juridice pe-  
care dreptul are menirea să le facă analiz  
și regula a lor. - Relațiunea este deci multiple.  
Fenomenul juridic prezintă o complexitate esen-  
țială de momente deosebite și implică toate celelalte fenomene



44<sup>o</sup> Ideia raportului juridic rezultă din  
de sancționare. Ea apare ca un corolar al  
idei de obligație. — Pondere în reflect  
ființarea din noi este de a nu lăsa nedepa-  
tea nesancționată. — pag. 315

Elementele rationale ale ideii de justiție.

- a) Ideia de egalitate - primul element rati-  
onal
- b) Rationalitatea ideii de justiție. — logic
- c) Ideia de proportionalitate. — abstrac-  
ivă realizează cât mai mult ideia de edi-  
valență care stă la baza oricărui contract. — pag. 313
- d) cuprind și ideia de echitate. —

Echitatea ne înfățișează aprecierea justă din  
punct de vedere juridic a faptei caz indivi-  
dual. pag. 324

- a) Justiția private-lucru de iubire a co-  
punct de vedere general —
- b) Echitatea se referă la aprecierea ei la  
-cozul individual. pag. 327.

Dreptul subiectiv și de obiectiv.

- a) Dreptul subiectiv ~~este~~ este dreptul atribuit unei  
persoane - care se opăie implicată într-o rela-  
juridică - 1<sup>o</sup> Concepem un drept subiectiv ca un  
-lit de obligație respectivă  
2<sup>o</sup> Are un caracter particular.



Teoriile care au încercat să înțeleagă și să aplice dreptul subiectiv.

1° Teoria lui Littlehewam și Windscheid. —

Dreptul subiectiv este voia. Voia este creația d. subiectiv. Nu pot exista drepturi și d. totuși forma se așază la baza a voiei.

Răspuns: Nu poate fi vorba numai de voia la baza dreptului subiectiv, ci de o voia filtrată prin inteligerea unui ideal de justiție și proprietate, cum ar fi juridica rațională pag 334

2° Teoria lui Therry. — Dreptul subiectiv este un interes legalmente protejat. — Definiția lui Therry presupune preexistența unei norme obiective care protejează dreptul subiectiv.

Răspuns: Un drept subiectiv nu are tenue în un normă în lege ci în rațiunea lui pag 336

3° Teoria lui Tellinck. Tellinck observă că în construcția ideei de d. subiectiv intră și ideea de voia, ideea unui continent al acestei voies — ci voia trebuie să se cească prin un interes intră și ideea unui interes pag 338

Idea de voia este concepția de elementul morale intellectual — de vol. me —

Totuși dreptul de elementul intellectual fiind un element esențial în via chiar de se.

Dreptul ci unui d. obiectiv — regula de construcție — pag 338. — Elementul rațiune



b) Dreptul obiectiv.

Dreptul obiectiv e caracterizat de totalitatea un-  
milor generale de drept. —

- 1) Trebuie să fie generale.
- 2) Norme generale reprezintă ca orice generalizare  
un punct de vedere într-o ansamblu realitate, realitate  
fapt fiind ceva foarte complex și foarte înmulțit.
- 3) Normele juridice în societate creează un  
sistem de lege și organ de lege adică de lege pg 34

c) Relațiunea între dreptul subiectiv și obiectiv.

1) Autorii lui Willers. teorie au sustinut prioritatea  
dreptului subiectiv — prioritatea lui —

Norma generală nu face decât să conștate  
drepturile particulare și prin urmare dreptul o-  
bectiv se degajază din dr. subiectiv.

2) Tellinck și pozitivistii francezi — argum. — mul-  
ci nu am putea avea dreptul decât în existența  
a norme generale. — Prioritatea dreptului  
obiectiv asupra celui subiectiv. — pg. 353

argum. — înlatun completamente conceptul  
de drept subiectiv. — Nu există decât dreptul  
obiectiv ca norme directe super legalitate can  
comanda și legilor și care deriva de ideea  
de solidaritate socială. — Totul ideea de drept  
corelațiune ei obligatiune nu pot fi separate din  
pura observație a pozitivului social unor pe care  
rațională care în mod particular și aplicăm pe care  
relațiuni social. — pg 346



Dr. subiectiv si Dr. obiectiv sunt doua feluri de raport  
mei oculari realitat - si un raport care de  
apreciatie a unei din aceste aspecte fata de  
realitat? pag 357

E. Faptetele si Dreptul - Evolutiunea lui  
Savigny. Taut raport de Drat se compune din doua  
elemente: 1° o materie de drept, v. ad. d. r.  
la relatia este aceea; 2° l'idee de drat care  
regleaza relatia. de prezenta poate sta in  
drept ca o oarecare element material din raport  
de drat, ca oarecare un simplu fapt; la oarecare  
ca oarecare l'element plastic, celui care amana  
la fapt si lui impune la forma de drat - pag. 358

1° Concretiunea faptelor concrete este astfel la  
baza dreptului - pag. 360 -

fierea societate in de fapte si impregunare  
si speciala, mentalitatea ei istoria ei, ca oare  
fierea societate in are legislatie si proporie -

„Dreptul o stiinta de observatie inainte de toate” - pag 361  
Constatam la lui trebuie sa formam ca de la  
sa observatiuni concrete. - pag. 363

1° Elementul rational legi de cunoastere  
2° „ „ „ de apreciere juridica -

Ideia de justitie, inlocuim ca formula plane  
trine este o formula idealizata si ideala de - cu -  
pina - pag. 367

Stammler a emis primul teoria compun.  
de drat - cu continut variabil - pag. 368



Alina de drept este formă, termen, simbol. 37  
fiind prin natura sa, dar conținutul ei este  
variabil. — pag 368.

De: de justitie rămâne în mintea creată  
ca o directoare de gândire. — pag 368

Historia și toate științele sociale se apleacă  
la baza dreptului. — pag 371

1. Aprecierea individuală - subiectivă.

- colectivă - conștiința publică comună.

Fără cunoașterea societății nu putem înțelege  
dreptul, evoluția ei explică evoluția dreptului.  
și se face paralel cu ea. — pag 381

2. Mediul fizic și social. —

România în mentalitatea ei proprii joacă de rol  
în evoluția dreptului. — pag 388

Timpuț a devenit ca și vechi istorică a avut  
în parte dreptate. intră în dreptul evoluției  
prin schimbări mari și bruscă și într-o măsură  
importantă influențează concepțiunile  
juridice o societății. — pag 390

Dreptul evoluează sub influența trecutului  
și acceea a organizației prezente a socie-  
tății. El tinde spre forme ideale lumii  
de justitie, pe care precare societate îl con-  
ține după felul ei propriu. — pag 391

Lege. La justice est ce que les hommes  
d'une époque donnée dans une ~~époque~~ <sup>pag.</sup>  
donnée, croient juste. — 1400



### 3° Idealul social de justiție —

1) Idealul de justiție este legiuitorul de conștiință și direcționează gândirea și idealul social de justiție este elementul dinamic care pune în mișcare activitatea juridică inclucându-se în procesul <sup>ideii</sup> ideii de justiție evoluția istorică a idealului de social de justiție începută din punct de vedere a formului.

2) evoluția istorică a idealului de justiție din punct de vedere al conținutului său.

## II Dreptul pozitiv

Dreptul pozitiv este dreptul care se aplică într-o societate dată, la un moment dat, sub aspectul stării lui respective. pag. 400

Politica dreptului reprezintă tendința de a materializa dreptul pozitiv, de a legisla în conformitate cu anumite idei pe care unele facem despre dreptate, care uor convingerile interioare prescripte. unilor dreptului pozitiv. - pag. 404

Legiferarea este operarea care creează dreptul pozitiv, îl precede și se distinge de el, pentru că are un caracter dinamic pe când dreptul pozitiv are un caracter static. pag. 404

a) Dreptul pozitiv se manifestă prin isovore și unul din caracterele sale este sanctificarea  
c) Aspirarea sau stă în utilitate pag. 400



## A. Formele dreptului pozitiv.

29

Formele sunt: a) materiale și formale

a) Forma materială este conștiința juridică a societății respective. - Dreptul pozitiv apare ca o enunțare a conștiinței juridice a societății respective - este o secret. am. a ei. pag. 406

b) Formele formale: 1) cultura

2) legea

3) doctrina

4) jurisprudența

1° Cultura - obiceiul părintelui - este <sup>un</sup> formă de drept pozitiv și se poate pricepe repetarea aplicării unei acțiuni id. juridice într-un număr de cazuri individuale succesive, prin creșterea de precedent. - pag. 423

2° Legea - este un act reflectat de formulare a unei norme de drept pozitiv, enunțată direct de autoritatea statului. - pag. 428

Legea este o normă juridică generală - cu caracter obligatoriu și permanent, prescrisă de o autoritate publică de stat, și executată sub sancțiunea forței publice. pag. 430

3° Doctrina - adică totalitatea scrierilor juridice ale juristilor multilor, este un formă indirect de drept, numită în mesura în care spontaneitatea opiniei lui unor juristi contribuie la rezolvarea problemelor noi apărute



in stiinta dreptului. —

1° jurisprudenta - este prin excelenta isvorul direct al dreptului pozitiv.

Jurisprudenta este modul de interpretare si de aplicare a legii la necesitati de practica si completere ale vietii sociale —

Interpretarea poate fi legislativa a) si de cazare sau doctrinala. —

Ideia de justitie - ca izvor de drept pozitiv.

Lege material. - dr. pozitiv are o singura justifiere - justitia -

Ideia de justitie fie a) - ca o necesitate juridica de a da obligativitate generala normelor consacrate fie b) prin valoarea lor intrinsecă din punct de vedere superior al justitiei.

Constitutiile sociale, care se creează astfel în fiecare clipă a evoluției unui popor, în ce privește ideia de justitie și aplicarea ei eventuale constituie deaceia se cheamă izvorul material al dreptului spre deosebire de cele formale. pag. 515

B. Sanctiunea juridica reprezintă forta publică a legii, forta organizată a unui stat pusă în serviciul dreptului. pag. 516

Sanctiunea juridica este atributul statului. pag. 526  
Dreptul pozitiv nu se confundă cu sanctiunea a) sanctiunea civilă —

1° penală —



Institutiunea juridică.

Institutiunea este un ansamblu de drepturi pozitive. Institutiunea juridică este un complex de norme care reglementează toate raporturile ce pot să existe între diversele persoane sau între persoane și lucruri. - Paul Negulescu.

Iată ce înțelegem noi drept pozitiv nu este decât altceva după Haunier - decât reglementarea corporativă internă, a corporației supreme care le cuprinde pe toate celelalte - a statului. pag. 559

Institutiunile sistematizându-se prin coordonare și subordonare într-o clasă astfel a realității a dreptului; ele constituiesc materialul pozitiv și real al dreptului pozitiv în viața socială. pag. 559

III Legiferarea.

A treia realitate juridică - operațiunea de legiferare. - Operațiunea prin care regulile prezente se transformă în reguli de drept pozitiv poate să ni se lase lung să ne amintim de legiferare. - pag. 560

Legiferarea se interesează în ultima analiză pe observarea relațiilor sociale de fapt pe de o parte și aplicarea idealului de justiție al societății respective la aceste relații de fapt pe de alta parte. pag. 560

Operațiunea de constatare la înfricătul dreptului pozitiv.  
→ tehnica juridică sau tehnica  
de formulare a ideilor legislative.  
1. Rădăcină drept categorice - condiționată



## 1° Morala și dreptul.

a) Asemănări: 1) regulile de drept și regulile de morală sunt reguli normative logice.

2) Atât în drept cât și în morală există o apreciere rațională a corectitudinii rezultatului de fapt este o apreciere rațională.

3) Ideea de obligativitate la baza atât a regulii de morală cât și a regulii de drept. Asemănarea între drept și morală este una de formă, că se poate spune chiar că dreptul este de fapt trunchiul cu ramuri, iar rădăcinile sunt morală, pentru că în întregime dreptul se întemeiează pe morală "pag. 576".

b) Deosebiri: 1) Morala are de obiect reglementarea faptelor interne, intențiunea noastră, dreptul are de obiect reglementarea faptelor materiale, externe ale noastre "pag. 576" la bunurile intenționale.

2) Dreptul are un caracter negativ, morală are caracter pozitiv. "pag. 578".

3) În morală avem obligații pentru propria noastră ființă, în drept avem puteri alea. "pag. 581".

4) Legislația morală tinde spre simplificare, cea juridică spre proliferație. "pag. 583".

2° Regulele de bună conduită nu sunt amplexiv nici o apreciere rațională, ele sunt simple elemente de fapt "pag. 584". Hipotetice condiționale. Regulile de drept categorice - incondiționale.



3° Preceptele religioase nu se născ din autoritatea rațională proprie, ci sunt comanda și formulate de altă sursă - pag. 585

Ele apar oarecum ca hipotetice, condiționale.

4° Regulele tehnice, nici ele nu sunt interesate pe necesități raționale.

Sunt de asemenea hipotetice, condiționale.

5° Ce este dreptul? Ce este regula de drept?

Regula de drept este norma reconstruită, de-conductă-natură-rațională, referitoare la faptele externe ale persoanelor în contact cu alte persoane - pag. 586

Știința dreptului este știința tuturor acestor reguli fie că e vorba de constatarea lor, inclusiv constatarea dreptului propriu, fie că e vorba de elaborarea lor - pag. 586.